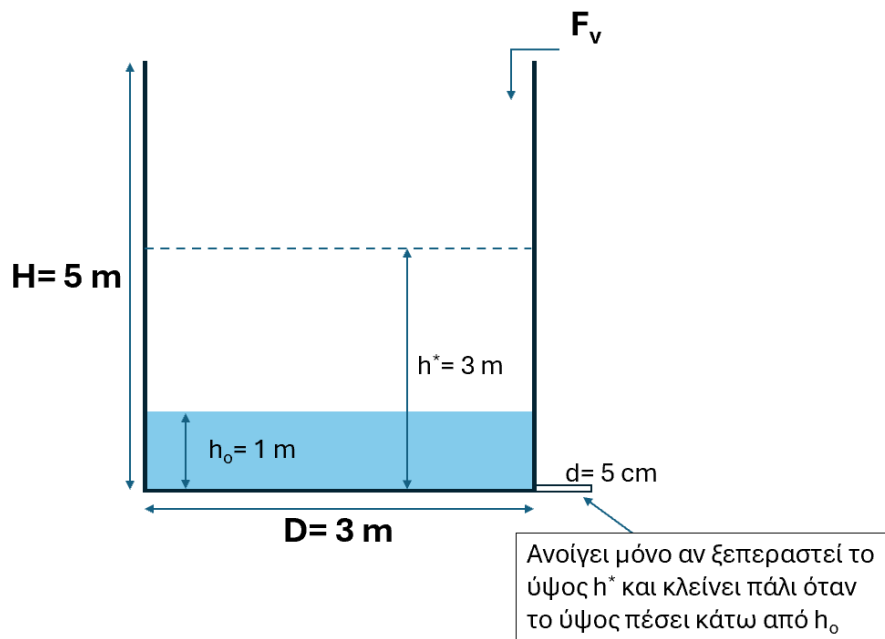

Άσκηση Δ1

Δεδομένα

Κυλινδρική δεξαμενή

Διάμετρος δεξαμενής: $D=3\text{ m}$

Ύψος δεξαμενής: $H=5\text{ m}$

Αρχικό ύψος νερού: $h_0=1\text{ m}$

Διάμετρος βαλβίδας: $d=0.05\text{ m}$

Ταχύτητα δίνεται από την σχέση: $u = \sqrt{2gh}$

Ζητούμενα

α) $h(t)$ για ογκομετρική παροχή $F_1=12.5\text{ l/s}$ και $F_2=50\text{ l/s}$

β) γραφική παράσταση h vs t

Επίλυση

Ως όγκος ελέγχου ορίζεται το νερό της δεξαμενής.

Για την επίλυση του προβλήματος πρέπει να οριστούν δύο χρονικές περίοδοι ως εξής:

- Για $0 \leq t \leq t^*$, με χρόνο t^* ο χρόνος που απαιτείται για να ανέβει η στάθμη του νερού στην δεξαμενή σε ύψος $h = h^*$. Στην περίπτωση αυτή, η βαλβίδα εξόδου στην βάση της δεξαμενής είναι κλειστή και έχουμε μόνο είσοδο νερού.
- Για $t \geq t^*$, όπου και ανοίγει η βαλβίδα στην βάση της δεξαμενής και ταυτόχρονα έχουμε και είσοδο και έξοδο νερού.

α) Εφαρμόζουμε **ισοζύγιο μάζας** για την χρονική περίοδο **$0 \leq t \leq t^*$** :

$$(\text{Συσώρευση}) = (\text{Είσοδος}) - (\text{Έξοδος})$$

$$\rightarrow \frac{dm}{dt} = \dot{m}_{in} - \cancel{\dot{m}_{out}} \rightarrow \frac{dm}{dt} = \dot{m}_{in} \xrightarrow{\rho = \frac{m}{V}} \frac{d(\rho V)}{dt} = \rho F_{in} \xrightarrow{\rho = \text{σταθ}} \frac{dV}{dt} = F_{in}$$

$$\rightarrow \frac{d}{dt} \left(\pi \frac{D^2}{4} h \right) = F_{in} \rightarrow \pi \frac{D^2}{4} \frac{dh}{dt} = F_{in} \rightarrow dh = \frac{4 F_{in}}{\pi D^2} dt$$

$$\rightarrow \int dh = \int \frac{4 F_{in}}{\pi D^2} dt \rightarrow h = \frac{4 F_{in}}{\pi D^2} t + c_1$$

Για την εύρεση της σταθεράς ολοκλήρωσης, χρησιμοποιούμε την αρχική συνθήκη:

$$t = 0 \rightarrow h = h_o = 1 \text{ m}$$

$$c_1 = h_o = 1$$

Άρα:

$$h = h_o + \frac{4 F_{in}}{\pi D^2} t \quad (1)$$

- Για $F_1 = 12.5 \text{ l/s} = 0.0125 \text{ m}^3/\text{s}$

$$(1) \rightarrow h = 1 + \frac{4 \cdot 0.0125 \text{ m}^3/\text{s}}{\pi \cdot (3 \text{ m})^2} \rightarrow h = 1 + 0.00176 \cdot t$$

Για $h = h^*$:

$$t^* = 1136.36 \text{ sec}$$

- Για $F_2 = 50 \text{ l/s} = 0.05 \text{ m}^3/\text{s}$

$$(1) \rightarrow h = 1 + \frac{4 \cdot 0.05 \text{ m}^3/\text{s}}{\pi \cdot (3 \text{ m})^2} \rightarrow h = 1 + 0.00707 \cdot t$$

Για $h = h^*$:

$$t^* = 283 \text{ sec}$$

Εφαρμόζουμε **ισοζύγιο μάζας** για την χρονική περίοδο $t \geq t^*$:

$$(\text{Συσσωρευση}) = (\text{Είσοδος}) - (\text{Εξοδος})$$

$$\rightarrow \frac{dm}{dt} = \dot{m}_{in} - \dot{m}_{out} \xrightarrow{\rho = \frac{m}{V}} \frac{d(\rho V)}{dt} = \rho F_{in} - \rho F_{out} \xrightarrow{\rho = \sigma \tau \alpha \theta} \frac{dV}{dt} = F_{in} - F_{out}$$

$$\rightarrow \frac{d}{dt} \left(\pi \frac{D^2}{4} h \right) = F_{in} - A u \rightarrow \pi \frac{D^2}{4} \frac{dh}{dt} = F_{in} - \pi \frac{d^2}{4} \sqrt{2g} \sqrt{h}$$

$$\rightarrow \frac{dh}{dt} = \frac{4 F_{in}}{\pi D^2} - \left(\frac{d}{D} \right)^2 \sqrt{2g} \sqrt{h} \quad (2)$$

Η εξίσωση (2) είναι μία μη-γραμμική διαφορική εξίσωση 1^{ου} βαθμού, η οποία δεν μπορεί να επιλυθεί με τις υπάρχουσες γνώσεις.

Έστω ότι για τις δύο ογκομετρικές παροχές που δίνονται στην εκφώνηση, το σύστημα μετά από πολύ χρόνο φτάνει σε μόνιμη κατάσταση, δηλαδή:

$$\frac{dh}{dt} = 0 \xrightarrow{(2)} \frac{4 F_{in}}{\pi D^2} - \left(\frac{d}{D} \right)^2 \sqrt{2g} \sqrt{h} = 0$$

$$\rightarrow \sqrt{h} = \frac{4 F_{in}}{\pi d^2 \sqrt{2g}}$$

$$\rightarrow h = \left(\frac{4 F_{in}}{\pi d^2 \sqrt{2g}} \right)^2 \quad (3)$$

- Για $F_1 = 12.5 \text{ l/s} = 0.0125 \text{ m}^3/\text{s}$

$$(3) \rightarrow h = 2.065 \text{ m}$$

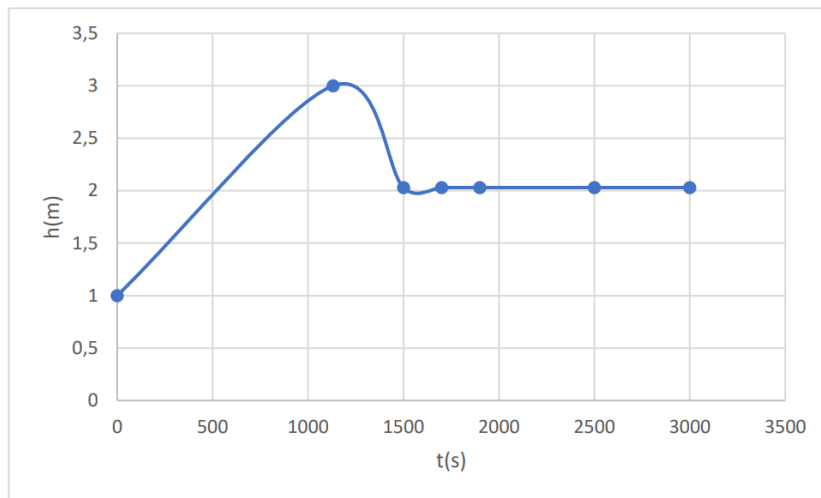
- Για $F_2 = 50 \text{ l/s} = 0.05 \text{ m}^3/\text{s}$

$$(3) \rightarrow h = 33 \text{ m} \quad (\text{υπερχειλίση})$$

Παρατηρούμε ότι για την ογκομετρική παροχή F_1 το σύστημα επιτυγχάνει μόνιμη κατάσταση σε ένα ύψος ανάμεσα από το 1m (σημείο που ανοίγει η βαλβίδα εξόδου) και τα 3m (σημείο που κλείνει η βαλβίδα εξόδου). Συνεπώς, η παροχή εισόδου και εξόδου σε αυτό το σημείο είναι ίσες.

Αντίθετα, στην περίπτωση της ογκομετρικής παροχής F_2 , η παροχή εξόδου είναι σταθερά μικρότερη από αυτή της εξόδου και έτσι, η στάθμη του νερού θα συνεχίζει να αυξάνεται έως τα 5m όπου και η δεξαμενή θα υπερχειλίσει. Σε περίπτωση που το ύψος της δεξαμενής ήταν μεγαλύτερο, το σύστημα θα έφτανε σε μόνιμη κατάσταση στα 33m.

β) Για ογκομετρική παροχή F_1 :

Για ογκομετρική παροχή F_2 :

